

Ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jachtów (YHB 2008)

I. Ochrona ubezpieczeniowa (§§ 1-3)

- § 1 Przedmiot ubezpieczenia
- § 2 Rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej i zakres ubezpieczenia, opłata składki
- § 3 Wyłączenia odpowiedzialności

II. Wypadek ubezpieczeniowy /Obowiązki Ubezpieczającego / Obowiązek udzielenia informacji przez Ubezpieczającego przed zawarciem umowy ubezpieczenia (§§ 4-8)

- § 4 Wypadek ubezpieczeniowy [zdarzenie szkodowe]
- § 5 Obowiązek udzielenia informacji przez Ubezpieczającego przed zawarciem umowy ubezpieczeniowej
- § 6 Obowiązki przed wystąpieniem zdarzenia szkodowego
- § 7 Obowiązki po wystąpieniu zdarzenia szkodowego
- § 8 Skutki prawne naruszenia obowiązków

III. Pozostałe postanowienia (§§ 9-14)

- § 9 Składka w razie przedterminowego zakończenia umowy
- § 10 Okres trwania umowy, wypowiedzenie, ustanie ubezpieczonego ryzyka, ubezpieczenie wielokrotne
- § 11 Przedawnienie
- § 12 Stosowane prawo
- § 13 Właściwość sądu
- § 14 Zawiadomienia i oświadczenia woli .

I. Ochrona ubezpieczeniowa

- § 1 Przedmiot ubezpieczenia

1. Ubezpieczyciel zapewnia Ubezpieczającemu ochronę ubezpieczeniową na wypadek, gdyby w wyniku zdarzenia szkodowego, do którego doszło w okresie skuteczności ochrony ubezpieczeniowej nastąpiła szkoda, której skutkiem byłaby śmierć, obrażenie ciała lub szkoda na zdrowiu osoby (szkoda osobowa) albo uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy (szkoda rzeczowa) i gdyby osoby trzecie wystąpiły wobec Ubezpieczającego z roszczeniem o odszkodowanie na podstawie postanowień ustawy o odpowiedzialności cywilnej o charakterze prywatnoprawnym.

2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje ustawowy obowiązek ponoszenia odpowiedzialności cywilnej przez Ubezpieczającego jako osobę prywatną kierującą łodzią sportową. Wynajem - bez załogi zawodowej - jest objęty ubezpieczeniem o ile ubezpieczenie to zostało uzgodnione w polisie ubezpieczeniowej.

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje:

- a) Osobistą ustawową odpowiedzialność cywilną osoby prowadzącej jednostkę pływającą oraz pozostałych osób uprawnionych do obsługi tej jednostki;
- b) Posiadanie i eksploatację łodzi pomocniczej z silnikiem pomocniczym o mocy nie wyższej niż 50 KM ;
- c) Ustawową odpowiedzialność cywilną w związku z wykorzystaniem jachtu do holowania narciarzy wodnych i paralotniarzy;
- d) Ustawową osobistą odpowiedzialność cywilną narciarzy wodnych, podczas i jak długo są holowani przez ubezpieczoną jednostkę pływającą;
- e) Ustawową odpowiedzialność cywilną z tytułu strat powstałych podczas brania udziału w wyścigach łodzi motorowych lub regatach żeglarskich albo z tytułu szkód zaistniałych podczas transportu tychże jednostek w związku z powyższymi imprezami;
- f) Ustawową odpowiedzialność cywilną osób ubezpieczonych, w przypadku gdy zostały one zawezwane do udzielenia pomocy przez znajdującą się w potrzebie jednostkę, i gdyby wskutek podjętych działań ratowniczych np. spowodowanych połączeniem lin nastąpiło uszkodzenie dotkniętej awarią jednostki;
- g) Ustawową osobistą odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego w związku z kierowaniem i obsługą cudzych jednostek pływających, które bez zapłaty wynagrodzenia lub czarteru zostały przez Ubezpieczającego wypożyczone lub którymi kieruje w ramach przysługi. Ta ochrona ubezpieczeniowa obowiązuje jedynie w powiązaniu z innymi zawartymi ubezpieczeniami i wyklucza roszczenia właściciela z tytułu uszkodzenia prowadzonej względnie użytkowanej jednostki.

- h) Po częściowej modyfikacji § 3 II punkt 2a- ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również wzajemne roszczenia osób współubezpieczonych wobec siebie wynikające z odpowiedzialności cywilnej z tytułu szkód osobowych, o ile nie dotyczy wypadków przy pracy w przedsiębiorstwie Ubezpieczającego a także szkód materialnych, pod warunkiem, że wartość tych szkód jest wyższa niż 150,00 Euro. Nie są objęte ubezpieczeniem szkody w ubezpieczonym pojeździe (jednakże patrz § 3 II)
- i) Ustawową odpowiedzialność cywilną - w odróżnieniu od § 3 I punkt 4a - z tytułu uszkodzenia wynajętych pomieszczeń lub pomostu do cumowania jachtów, które zostały wynajęte w celach prywatnych z zamiarem umieszczenia względnie przechowania łodzi / jachtu. Udział własny Ubezpieczającego w każdej szkodzie tego typu wynosi 250,00 Euro.
- j) W ramach niniejszej umowy ustawowa odpowiedzialność cywilna z tytułu szkód majątkowych wynikających ze zdarzeń szkodowych, które wystąpiły w okresie obowiązywania niniejszej ochrony ubezpieczeniowej (jednakże patrz § 3 I p. 10). Udział własny Ubezpieczającego w każdej tego typu szkodzie wynosi 20%, ale nie mniej niż 50,00 Euro.

3. Szkody zaistniałe zagranicą

Ochroną ubezpieczeniową z tytułu odpowiedzialności cywilnej objęte są zdarzenia szkodowe, które wystąpią na terenie całego świata, o ile strony nie uzgodniły w polisie innych obszarów obowiązywania umowy. Wypłata odszkodowania przez Ubezpieczyciela następuje w Euro.

Zobowiązanie Ubezpieczyciela jest uznane za spełnione z chwilą zlecenia zapłaty kwoty w Euro na rzecz zagranicznej instytucji finansowej.

W odróżnieniu od powyższego, w przypadku tymczasowego zaarrestowania jednostki pływającej w porcie zagranicznym, obowiązkowe zabezpieczenie lub depozyt są objęte ochroną ubezpieczeniową w maksymalnej wysokości do równowartości 75 000,00 Euro.

4. Szkody w wodach

1) W ramach niniejszej umowy, z zastrzeżeniem że szkody majątkowe są traktowane jak szkody rzeczowe, ubezpieczona jest ustawowa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego powstała na skutek pośredniej lub bezpośredniej zmiany w właściwościach fizycznych, chemicznych i biologicznych wody, w tym również wód gruntowych (szkody w wodach).

Ochroną ubezpieczeniową są objęte szkody w wodach spowodowane wyciekami paliwa zarówno ze zbiorników, które są wbudowane na stałe jak i z kanistrów rezerwowych czy z dodatkowych zbiorników posiadanych przez ubezpieczone jednostki, o ile Ubezpieczający wykaże, że szkoda w wodach spowodowana nieszczelnością zbiornika na paliwo powstała nagle i niespodziewanie w możliwym do ustalenia miejscu i czasie.

2) Wykluczenia dotyczą roszczeń z tytułu powództwa cywilnego skierowanych przeciw osobom (Ubezpieczający i każda osoba współubezpieczona), które świadomie przyczyniły się do powstania szkody odstępując od skierowanych do Ubezpieczającego przepisów, zarządzeń, urzędowych rozporządzeń i dyspozycji służących ochronie wód.

3) Wykluczone są roszczenia z tytułu powództwa cywilnego z powodu szkód, które zostały spowodowane w sposób pośredni lub bezpośredni przez wydarzenia wojenne lub inne wrogie działania, zamieszki, niepokoje wewnętrzne, strajk generalny a także bezpośrednio wskutek dyspozycji lub działań podjętych przez osoby podejmujące decyzje.

4) Wykluczeniu podlegają szkody powstałe w wyniku:

- normalnego, wolnego od zakłóceń funkcjonowania jednostki pływającej
- parowania i ulatniania;
- wylania, wycieku, rozlania
- wprowadzenia do wody szkodliwych substancji w celu ratowania innych dóbr prawnych lub wpływ tych szkodliwych substancji na wodę;

5) Ochroną ubezpieczeniową są objęte szkody, które powstały wskutek działania sił wyższych, o ile miały na nie wpływ elementarne siły natury oraz obejmuje szkody w środowisku, spowodowane zanieczyszczeniem gleby, np. wskutek szkody ogniowej. Ubezpieczenie obejmuje również tzw. roszczenia „publicznoprawne”, również te nie objęte cywilnoprawną odpowiedzialnością cywilną Ubezpieczającego. Kwota pokrycia tego typu szkód wynosi 15 000,00 Euro za każde zdarzenie szkodowe.

6) Wydatki, również bezskuteczne poniesione w celu zapobieżenia lub zmniejszenia szkody (koszty ratownictwa) w przypadku zdarzenia szkodowego, którego okoliczności pozwalały Ubezpieczającemu uznać je za konieczne jak również pozasądowe koszty rzeczoznawców, zostają przejęte przez Ubezpieczyciela, do wysokości, która razem ze świadczeniem odszkodowawczym nie przekracza sumy przeznaczonej na zabezpieczenie szkód jednostkowych. W odniesieniu do kosztów sądowych i adwokackich pozostają skuteczne regulacje zgodne z § 2 VI.

Koszty działań ratowniczych jak i pozasądowe koszty rzeczoznawcy poniesione na zlecenie U&ubezpieczyciela również zostają pokryte do wysokości, która wraz z odszkodowaniem nie przekracza sumy przeznaczonej na zabezpieczenie szkód jednostkowych. Akceptację Ubezpieczyciela w odniesieniu do działań podjętych przez Ubezpieczającego lub osoby trzecie mających na celu zapobieżenie lub zmniejszenie szkody nie uznaje się za polecenie wydane przez Ubezpieczyciela.

§ 2 Rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej i zakres ubezpieczenia, opłata składki

I. Rozpoczęcie ochrony ubezpieczeniowej / Składka i podatek od ubezpieczenia

1. Ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się w momencie wskazanym w polisie, po terminowym uiszczeniu przez Ubezpieczającego składki lub jej pierwszej raty.
2. Kwota zamieszczona w rachunku zawiera podatek ubezpieczeniowy, który Ubezpieczający jest zobowiązany zapłacić w aktualnej ustawowo wyznaczonej wysokości.

II. Zapłata składki i skutki niewniesienia składki w uzgodnionym terminie / pierwsza rata

1. Składka lub jej pierwsza rata jest płatna niezwłocznie po upływie dwóch tygodni od otrzymania polisy ubezpieczeniowej. W przypadku uzgodnienia, że roczna składka będzie wnoszona w ratach, tylko pierwsza rata pierwszej składki rocznej zostaje uznana za pierwszą składkę.

2. W razie niewniesienia przez Ubezpieczającego składki lub jej pierwszej raty w uzgodnionym terminie lecz wniesienia jej w terminie późniejszym, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się dopiero od momentu, w którym opłata została wniesiona. Postanowienie to nie jest obowiązujące w sytuacji, gdy Ubezpieczający udowodni, że nie jest on odpowiedzialny za nieopłacenie składki.
Za wypadki ubezpieczeniowe, które wystąpią przez uiszczeniem składki, Ubezpieczyciel nie jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania tylko w sytuacji, gdy zwróci uwagę Ubezpieczającego na skutki prawne nieopłacenia składki poprzez specjalną informację w formie pisemnej lub przez umieszczenia łatwo zauważalnej informacji w polisie ubezpieczeniowej.
3. W razie niewniesienia przez Ubezpieczającego składki lub jej pierwszej raty w uzgodnionym terminie, Ubezpieczyciel może odstąpić od umowy do momentu wniesienia opłaty. Ubezpieczyciel nie może odstąpić od umowy w sytuacji, jeśli Ubezpieczający udowodni, że nie ponosi on odpowiedzialności za nieopłacenie składki.

III. Opłata składki i skutki niewniesienia składki w uzgodnionym terminie / kolejne składki

1. Kolejne składki są płatne, o ile strony nie postanowiły inaczej, pierwszego dnia miesiąca uzgodnionego czasokresu płacenia składek. Płatność uważana jest za terminową, jeśli nastąpiła do momentu wskazanego w polisie ubezpieczeniowej lub w rachunku.
2. W przypadku niewniesienia w ustalonym terminie kolejnej składki, Ubezpieczający bez upomnienia zostaje postawiony w zwłokę, chyba że nie ponosi on odpowiedzialności za nieterminową płatność.
Ubezpieczyciel zawiadzi go pisemnie do zapłaty i wyznaczy termin płatności wynoszący przynajmniej dwa tygodnie.
W przypadku nieopłacenia w ustalonym terminie kolejnej składki, Ubezpieczyciel może wyznaczyć Ubezpieczającemu na jego koszt w formie pisemnej termin płatności, który musi wynosić przynajmniej dwa tygodnie.
Ustalenie to jest tylko wtedy skuteczne, gdy szczegółowo wymienione są w nim wysokość zaległej kwoty składki, wysokość odsetek oraz kosztów oraz jeśli przedstawia skutki prawne, dotyczące upływu terminu płatności, zgodnie z § 2 III punkt 3 i § 2 III punkt 4. Ubezpieczyciel ma prawo domagać się rekompensaty za szkody powstałe w wyniku zwłoki.
3. Jeśli po upływie wyznaczonego terminu Ubezpieczający nadal zalega z płatnością, począwszy od tego momentu aż do chwili opłacenia zaległej kwoty następuje ustanie odpowiedzialności ubezpieczeniowej, pod warunkiem, że Ubezpieczający został o tym poinformowany w żądaniu zapłaty, zgodnie z § 2 III punkt 2, ust. 2.
4. Jeśli po upływie wyznaczonego terminu Ubezpieczający nadal zalega z płatnością, Ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym, pod warunkiem, że poinformował o tym Ubezpieczającego w żądaniu zapłaty, zgodnie z § 2 III punkt 2, ust. 3.

Jeśli Ubezpieczyciel wypowiedział umowę, a Ubezpieczający przed upływem miesiąca dokona wpłaty kwoty będącej przedmiotem upomnienia, ochrona ubezpieczeniowa jest kontynuowana. Jednakże ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje zdarzeń szkodowych, które wydarzą się w okresie od otrzymania przez Ubezpieczającego wypowiedzenia umowy chwili do dokonania wpłaty.

IV. Terminowość dokonywania wpłat w przypadku upoważnienia do obciążenia

Jeżeli uzgodniono polecenie zapłaty [ściągnięcie] składki z konta, płatność uznana jest za terminową, jeśli w dniu wymagalności należna kwota może zostać ściągnięta z konta i Ubezpieczający nie sprzeciwia się jej uzasadnionemu ściągnięciu.

Jeżeli wymagalna kwota nie mogła zostać ściągnięta z konta przez Ubezpieczyciela bez spowodowania zadłużenia Ubezpieczającego, płatność również wtedy jest jeszcze uznana za terminową, jeśli nastąpi bezzwłocznie po żądaniu zapłaty wystosowanym przez Ubezpieczyciela w formie pisemnej.

Jeśli wymagana składka nie może zostać ściągnięta z konta z powodu wycofania przez Ubezpieczającego upoważnienia do jej ściągnięcia, albo jeśli ściągnięcie składki jest niemożliwe z innych powodów, za które odpowiada Ubezpieczający, Ubezpieczyciel ma prawo domagać się w przyszłości dokonywania płatności w formie innej niż debetowanie bezpośrednie. Ubezpieczający jest zobowiązany do przekazania składki dopiero wtedy, gdy zostanie przez Ubezpieczyciela wezwany w formie pisemnej do uiszczenia wpłaty.

V. Zapłata ratalna i skutki opóźnionej płatności.

Jeśli strony uzgodniły płatność rocznej składki w ratach, w przypadku zwłoki z opłatą raty przez Ubezpieczającego, pozostałe do zapłacenia raty stają się natychmiast wymagalne.

Ponadto Ubezpieczyciel może domagać się w przyszłości uiszczenia składki w formie zapłaty jednorazowej.

VI. Zakres ubezpieczenia / Pełnomocnictwo Ubezpieczyciela

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje sprawdzenie przyczyny wyniknięcia odpowiedzialności cywilnej, ochronę przed nieuzasadnionymi roszczeniami o odszkodowanie oraz zwolnienie Ubezpieczającego z uzasadnionych zobowiązań z tytułu odszkodowania.
Zobowiązania do odszkodowania są uzasadnione wtedy, gdy Ubezpieczający jest zobowiązany do odszkodowania na podstawie ustawy, prawomocnego wyroku, uznania lub ugody, ze skutkiem wiążącym dla Ubezpieczyciela.
Dokonanie przez Ubezpieczającego uznania lub zawarcie ugody bez zgody Ubezpieczyciela, jest dla Ubezpieczyciela wiążące tylko wtedy, gdyby roszczenie zaistniało również w przypadku braku uznania lub ugody.
W przypadku stwierdzenia obowiązku odszkodowania przez Ubezpieczającego ze skutkiem wiążącym dla Ubezpieczyciela, Ubezpieczyciel jest zobowiązany do zwolnienia Ubezpieczającego w ciągu dwóch tygodni od roszczeń osoby trzeciej.
2. Ubezpieczyciel jest uprawniony do składania w imieniu Ubezpieczającego wszelkich oświadczeń, które uzna za potrzebne w celu likwidacji szkody lub odparcia roszczeń o odszkodowanie.
Gdyby wskutek zdarzenia szkodowego doszło do procesu sądowego o zaspokojenie przez Ubezpieczającego roszczeń odszkodowawczych, Ubezpieczyciel jest uprawniony do prowadzenia tego procesu. Ubezpieczyciel prowadzi proces w imieniu Ubezpieczającego na koszt własny.
3. Jeżeli na użytek procesu sądowego w związku z objętym ochroną ubezpieczeniową zdarzeniem szkodowym, które może skutkować roszczeniem z tytułu odpowiedzialności cywilnej, wskazane lub dozwolone okaże się włączenie adwokata, Ubezpieczyciel ponosi koszty adwokackie ustalone w oparciu o taryfę lub wyższe koszty uzgodnione odrębnie z adwokatem.

4. Jeśli Ubezpieczający lub współubezpieczony uzyska prawo do ubiegania się o uchylenie lub zmniejszenie wysokości wyznaczonej do płacenia przez niego renty, Ubezpieczyciel jest upoważniony do skorzystania z tego prawa.

VII. Ograniczenie świadczeń

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela w odniesieniu każdego zdarzenia szkodowego jest ograniczona do wysokości uzgodnionych sum ubezpieczenia. Jest to wiążące również wtedy, gdy ochrona ubezpieczeniowa obejmuje więcej osób zobowiązanych do odszkodowania.
2. O ile nie ustalono inaczej, zobowiązania odszkodowawcze Ubezpieczyciela w odniesieniu do wszystkich zdarzeń szkodowych w danym roku ubezpieczeniowym ograniczone do wysokości dwukrotnej wartości uzgodnionych sum ubezpieczenia na zdarzenie.
3. Kilka zdarzeń szkodowych objętych ochroną ubezpieczeniową w okresie ważności uznaje się za jedno zdarzenie szkodowe, a za datę jego wystąpienia przyjmuje się datę wystąpienia pierwszego z tych zdarzeń, jeśli zdarzenia te:
  - wynikają z tej samej przyczyny
  - wynikają z takich samych przyczyn pozostających w wewnętrznym związku, a przede wszystkim w związku rzeczowym lub czasowym
  - wynikają z dostaw towarów, które mają takie same wady
4. W przypadku specjalnych uzgodnień, Ubezpieczający partycypuje w każdym zdarzeniu szkodowym uczestnicząc w świadczeniu odszkodowawczym w wysokości wyznaczonej w polisie ubezpieczeniowej (udział własny). Jeżeli nie uzgodniono inaczej, Ubezpieczyciel jest również w takich przypadkach zobowiązany do obrony Ubezpieczającego przed nieuzasadnionymi roszczeniami o odszkodowanie.
5. Wydatki Ubezpieczyciela związane z kosztami nie podlegają doliczeniu do sumy ubezpieczenia.
6. Jeśli uzasadnione roszczenia o odszkodowanie z tytułu zdarzenia szkodowego przekraczają wysokość sumy ubezpieczenia, Ubezpieczyciel ponosi koszty procesowe w proporcji odpowiadającej stosunkowi pomiędzy sumą ubezpieczenia a kwotą całkowitą tych roszczeń.
7. Jeżeli Ubezpieczający jest zobowiązany do płacenia na rzecz poszkodowanego renty i jeśli wartość kapitałowa renty przekracza wysokość sumy ubezpieczenia lub pozostałość sumy ubezpieczenia po potrąceniu ewentualnych innych świadczeń z tytułu poniesionej szkody, należna renta będzie zwrócona przez Ubezpieczyciela jedynie proporcjonalnie do wysokości sumy ubezpieczenia względnie jej pozostałości do wartości kapitału.

Przy wyliczaniu wysokości renty obowiązuje odpowiedni przepis zarządzenia o ochronie ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w odniesieniu do pojazdów, każdorazowo w aktualnej wersji na powstania wypadku ubezpieczeniowego.

Przy wyliczaniu kwoty, stanowiącej udział własny Ubezpieczającego w bieżących płatnościach renty w przypadku, gdyby wartość kapitałowa renty okazała się wyższa od kwoty ubezpieczenia lub pozostałości sumy ubezpieczenia, pozostałe świadczenia po potrąceniu ewentualnych innych świadczeń z tytułu poniesionej szkody, zostaną potrącone w pełnej wysokości od sumy ubezpieczenia.

8. W przypadku gdy Ubezpieczyciel nie może zaspokoić roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej w drodze uznania, zaspokojenia lub ugody ze względu na utrudnianie tego przez Ubezpieczającego, Ubezpieczyciel nie odpowiada za powstałe wskutek odmowy nakłady dodatkowe z tytułu odszkodowania, odsetek oraz kosztów .

§ 3 Wyłączenia odpowiedzialności

- I. O ile w polisie ubezpieczeniowej lub uzupełnieniach do niej nie zostały w sposób wyraźny wprowadzone postanowienia, ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
  1. Roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej o ile na podstawie umowy lub specjalnego przyrzeczenia wykraczają poza zakres odpowiedzialności prawnej Ubezpieczającego.
  2. Roszczenia z tytułu wynagrodzenia, emerytury i innych ustalonych świadczeń, żywienia, opieki lekarskiej w przypadku wypadku przy pracy, roszczenia o objęcie opieką (porównaj np. §§ 616, 617 federalnego kodeksu cywilnego (BGB), 63 kodeksu handlowego (HGB), 39 i 42 ustawy o marynarzach oraz odpowiednie postanowienia ustawy o prowadzeniu działalności gospodarczej, kodeksu socjalnego VII i federalnej ustawy o pomocy socjalnej) oraz roszczenia z tytułu szkód na podstawie ustawy o szkodach poniesionych w czasie rozruchów.
  3. Roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody rzeczowe spowodowane przez ścieki .
  4. Roszczenia z tytułu szkód w rzeczach obcych i wszelkie wynikające z nich szkody majątkowe, jeśli:
    - a) Ubezpieczający korzysta z tych rzeczy na zasadach umowy najmu, leasingu, dzierżawy, użyczenia lub uzyskał je samowolnie mimo zakazu lub jeśli są to przedmioty, wobec których obowiązuje specjalna umowa przechowywania. Patrz jednakże § 1 punkt 2i.
    - b) Szkody,
      - które powstały w wyniku działalności gospodarczej lub zawodowej prowadzonej przez Ubezpieczającego na tych rzeczach (obróbka, naprawa, transport, kontrola itp.); w przypadku przedmiotów nieruchomości niniejsze wykluczenie obowiązuje jedynie na tyle, na ile te rzeczy lub ich części zostały bezpośrednio dotknięte w wyniku powyższej działalności
      - powstałe wskutek użycia tych rzeczy przez Ubezpieczającego w celu prowadzenia przez niego działalności gospodarczej lub zawodowej (jako narzędzie, środek pomocniczy, powierzchnia służąca do przechowywania materiałów itp.); w przypadku przedmiotów nieruchomości niniejsze wykluczenie obowiązuje jedynie na tyle, na ile te rzeczy lub ich części zostały bezpośrednio dotknięte w wyniku ich użycia
      - które powstały w wyniku prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności gospodarczej lub zawodowej i znalazły się, a w przypadku rzeczy nieruchomości, których części znalazły się w bezpośrednim polu oddziaływania działalności prowadzonej przez Ubezpieczającego; niniejsze wykluczenie nie jest skuteczne w przypadku, gdy Ubezpieczający udowodni, iż w momencie prowadzenia działalności podjął widoczne konieczne działania ochronne, których celem było zapobieżenie szkodom.

Jeśli warunki powyższych wyłączeń dotyczą osób zatrudnionych, robotników, pracowników, osób upoważnionych lub pełnomocników Ubezpieczającego, to również nie przysługuje ochrona ubezpieczeniowa i to zarówno dla Ubezpieczającego jak i osób współubezpieczonych zgodnie z umową.

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń z tytułu:

- wykonania umów, żądania późniejszego spełnienia świadczenia, usuwanie wad w przedmiocie kupna we własnym zakresie, odstąpienia od umowy, obniżenia ceny ze względu na wady przedmiotu kupna, roszczeń o wypłatę odszkodowania zamiast dokonania naprawy
- szkód wyrządzonych w tym celu, aby możliwe było dokonywanie napraw, usuwanie braków
- przerwy w korzystaniu z przedmiotu umowy lub z powodu braku odpowiedniego sukcesu z tytułu realizacji umowy
- rekompensaty za daremne nakłady poczynione w wierze należytego wykonania umowy
- rekompensaty z tytułu szkód majątkowych spowodowanych zwłoką w realizacji świadczenia
- innych świadczeń odszkodowawczych w miejsce realizacji (umowy). Dotyczy to również roszczeń prawnych.

5. Roszczenia o odszkodowanie z tytułu szkód wynikających bezpośrednio lub pośrednio z działania promieni jonizujących (np. radioaktywnych substancji emitujących promienie alfa, beta, gamma jak również neutronów lub promieniowania wytwarzanego w akceleratorach cząstek) a także z działania promieniowania laserowego i maserowego.

*(Sprawy odszkodowań za szkody spowodowane działaniem energii jądrowej regulują przepisy ustawy o energetyce nuklearnej (Atomgesetz). Osoby odpowiedzialne za obiekty jądrowe mają ustawowy obowiązek posiadania środków na pokrycie ryzyka urzędnika atomowego i w związku z tym zawierają umowę o ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej.)

6. Roszczenia z tytułu szkód spowodowanych w wyniku działania azbestu, substancji zawierających azbest lub ich produktów.

7. Roszczenia za zaistniałe szkody, kiedy kierujący jednostką pływającą w chwili wystąpienia ubezpieczonej szkody nie posiadał wymaganych uprawnień do kierowania ubezpieczoną jednostką pływającą. Obowiązek świadczenia na rzecz Ubezpieczającego zostaje zachowany w sytuacji, gdy Ubezpieczający w dobrej wierze domniemywał, iż kierujący jednostką pływającą przedłożył odpowiednie uprawnienia lub jeśli jacht był prowadzony przez osobę do tego nieupoważnioną.

8. Szkody wynikające z niezgodnego z przepisami obchodzenia się z substancjami łatwopalnymi i wybuchowymi.

9. Osobista ustawowa odpowiedzialność cywilna parolotniarza.

10. Poniższe szkody w związku ze szkodami majątkowymi (§ 1 punkt 2j)

- szkody wyrządzone przez przedmioty wykonane lub dostarczone przez Ubezpieczającego (lub przez osobę trzecią działającą na jego zlecenie lub rachunek) lub prace wykonane przez Ubezpieczającego (lub przez osobę trzecią działającą na jego zlecenie lub rachunek);
- szkody spowodowane wskutek emisji (np.: hałas, zapachy, wstrząsy);
- szkody wynikające z działalności polegającej na planowaniu, doradztwie, kierowaniu pracami budowlanymi lub montażowymi, czynnościach kontrolnych lub rzeczoznawczych;
- szkody wynikające z działań związanych z transakcjami pieniężnymi, kredytowymi, ubezpieczeniowymi, dotyczącymi nieruchomości, leasingowymi i innymi pozostającymi w związku z działalnością gospodarczą, jak również wynikające z wszelkiego rodzaju płatności, prowadzenia kasy a także nadużycia zaufania lub przywłaszczenia;
- szkody wynikające z naruszenia gospodarczych praw ochronnych i praw autorskich i a także z naruszenia prawa kartelowego lub prawa dotyczącego zasad konkurencji;
- szkody wynikające z przyznawania licencji lub patentów
- szkody wynikające z niedotrzymania ustalonych terminów, kosztorysów i kosztorysów szacunkowych;
- szkody powstałe w wyniku porad, zaleceń, instrukcji udzielonych przedsiębiorstwom powiązanym kapitałowo, jak i wynikających z błędnych lub/i zaniechanych działań kontrolnych;
- szkody wynikające z czynności pozostających w związku z opracowywaniem danych, racjonalizacją, automatyzacją, udzielaniem informacji, tłumaczeniami, pośrednictwem i organizowaniem podróży;
- szkody spowodowane świadomym naruszeniem przepisów urzędowych i prawnych, zaleceń i warunków zleciennodawcy oraz innego naruszenia obowiązków w sposób świadomy;
- szkody powstałe w wyniku zagubienia rzeczy, w tym np. pieniędzy, papierów i przedmiotów wartościowych, jak również kart debetowych i kredytowych.

11. Roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej wynikające ze szkód spowodowanych prześladowaniem, szykanami, napastowaniem, nierównym traktowaniem lub innymi formami dyskryminacji.

II. Wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczeniowej obejmuje:

1. Roszczenia ubezpieczeniowe wszystkich osób, które umyślnie spowodowały szkodę.

2. Roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej

- a) z powodu szkód spowodowanych przez członków rodziny Ubezpieczającego, z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub które należą do osób współubezpieczonych w ramach niniejszej umowy ubezpieczenia (patrz jednakże § 1 punkt 2h)
- b) pomiędzy kilkoma podmiotami ubezpieczonymi na podstawie tej samej umowy ubezpieczeniowej;
- c) prawnych przedstawicieli osób niezdolnych do czynności prawnych lub osób zdolnych do czynności prawnych w ograniczonym zakresie;
- d) wspólników spółek handlowych nie posiadających osobowości prawnej, odpowiadających osobiście w sposób nieograniczony ;
- e) ustawowych przedstawicieli osób prawnych prawa prywatnego lub publicznego jak również organizacji nie posiadających osobowości prawnej;
- f) likwidatorów.

Do członków rodziny zalicza się małżonków, partnerów życiowych w sensie ustawy o partnerstwie życiowym albo podobnych związków partnerskich zgodnych z prawodawstwem obowiązującym w innych krajach, rodzice i dzieci, rodzice adopcyjni i dzieci adopcyjne, teściowie, synowie oraz zięciowie, przybrani rodzice i przybrane dzieci, dziadkowie i wnuki, rodzeństwo, rodzice zastępczy i wychowankowie (osoby, które są ze sobą związane przez dłuższy okres czasu jakby byli rodzicami i dziećmi i pozostają w stosunkach zblizonych do rodzinnych).

Wykluczenia wymienione w punktach b) do f) obejmują również odpowiedzialność cywilną osób spokrewnionych z osobami wymienionymi w tych punktach, jeśli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym.

3. Roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej, wynikające z faktu, że Ubezpieczający nie zlikwidował w odpowiednim czasie szczególnie zagrażających okoliczności, których usunięcia Ubezpieczyciel słusznie mógł się domagać lub domagał się. Okoliczność, która doprowadziła do powstania szkody, uznana jest bezdyskusyjnie za szczególnie niebezpieczną.

II. Zdarzenie objęte umową ubezpieczeniową / Obowiązki Ubezpieczającego / Obowiązek udzielenia informacji przez Ubezpieczającego przed zawarciem umowy ubezpieczeniowej.

§ 4 Zdarzenie objęte umową ubezpieczeniową

1. Zdarzenie szkodowe to takie wydarzenie, w wyniku którego zaistniała bezpośrednia szkoda poniesiona przez osobę trzecią. Nie jest istotny moment spowodowania szkody, która doprowadziła do zdarzenia szkodowego.

§ 5 Obowiązek udzielenia informacji przez Ubezpieczającego przed zawarciem umowy ubezpieczenia

1. Kompletność i prawidłowość podanych informacji o okolicznościach grożących szczególnym niebezpieczeństwem.

Ubezpieczający musi przed przekazaniem Ubezpieczycielowi deklaracji zawarcia umowy ubezpieczenia poinformować go o wszystkich mu znanych okolicznościach stanowiących zagrożenie, o które został zapytany w formie pisemnej przez Ubezpieczyciela i które są istotne dla Ubezpieczyciela do podjęcia przez niego decyzji o zawarciu umowy o uzgodnionej treści. Ubezpieczający jest też zobowiązany do udzielenia Ubezpieczycielowi informacji jeśli po złożeniu wniosku ale przed jego przyjęciem przez Ubezpieczyciela, Ubezpieczyciel zada mu pytania w formie pisemnej, zgodnie z pierwszym zdaniem niniejszego paragrafu.

Okoliczności grożące szczególnym niebezpieczeństwem, to takie okoliczności, które mogą wpłynąć na decyzję Ubezpieczyciela, czy w ogóle zawierać umowę ubezpieczeniową, albo czy zawierać umowę o uzgodnionej treści. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przez przedstawiciela Ubezpieczającego, któremu znane są okoliczności grożące szczególnym niebezpieczeństwem, Ubezpieczający jest traktowany tak, jakby sam o tych okolicznościach wiedział albo podstępnie je przemilczał.

2. Odstąpienie od umowy

2.1 Niekompletne lub nieprawdziwe informacje dotyczące okoliczności grożących szczególnym niebezpieczeństwem uprawniają Ubezpieczyciela do odstąpienia od umowy ubezpieczenia. Jest to obowiązujące również wtedy, gdy okoliczności nie zostały podane lub zostały podane nieprawdziwe, ponieważ Ubezpieczający podstępnie uchylił się od ujawnienia prawdy do wiadomości.

Odstąpienie od umowy jest możliwe jedynie w ciągu miesiąca. Termin rozpoczyna się od chwili powzięcia przez Ubezpieczyciela wiadomości o naruszeniu obowiązku udzielenia informacji przez Ubezpieczającego. Odstąpienie od umowy następuje w formie oświadczenia skierowanego do Ubezpieczającego.

2.2 Ubezpieczyciel nie ma prawa odstąpienia od umowy wtedy, gdy Ubezpieczający udowodni, że udzielenie przez niego lub jego przedstawiciela nie było działaniem umyślnym lub spowodowanym rażącym niedbalstwem.

Prawo do odstąpienia od umowy przez Ubezpieczyciela z powodu rażącego zaniedbania przy udzielaniu informacji nie istnieje wtedy, gdy Ubezpieczający udowodni, że Ubezpieczyciel zawarłby z nim umowę, aczkolwiek na innych warunkach również wtedy, gdyby znane mu były okoliczności, o których nie został poinformowany.

2.3 W przypadku odstąpienia od umowy nie obowiązuje ochrona ubezpieczeniowa.

Jeśli Ubezpieczyciel odstąpi od umowy po wystąpieniu zdarzenia szkodowego, nie może odmówić ochrony ubezpieczeniowej w sytuacji, gdy Ubezpieczający udowodni, że niekompletna lub nieprawdziwa okoliczność ani nie przyczyniła się do wystąpienia zdarzenia szkodowego ani do ustalenia zakresu świadczenia. Jednak również w tym przypadku nie istnieje ochrona ubezpieczeniowa, gdyby okazało się, że Ubezpieczający podstępnie naruszył obowiązek informacyjny.

Ubezpieczycielowi przysługuje ta część składki, która przypada na okres umowy, który upłynął do momentu uzyskania skuteczności oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

3. Zmiana wysokości składki lub prawo wypowiedzenia

W sytuacji, gdy wykluczone jest prawo Ubezpieczyciela od odstąpienia od umowy ze względu na to, że naruszenie obowiązku udzielenia informacji nie było spowodowane działaniem umyślnym ani rażącym zaniedbaniem, Ubezpieczyciel może umowę wypowiedzieć w formie pisemnej i z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia. Prawo wypowiedzenia umowy nie przysługuje, gdy Ubezpieczający udowodni, że Ubezpieczyciel zawarłby z nim umowę, aczkolwiek na innych warunkach również wtedy, gdyby znane mu były okoliczności, o których nie został poinformowany.

Jeżeli Ubezpieczyciel nie może odstąpić od umowy ani jej wypowiedzieć, z tego względu, że zawarłby umowę z Ubezpieczającym, aczkolwiek na innych warunkach, również wtedy gdyby znane mu były okoliczności, o których nie został poinformowany, wszystkie pozostałe warunki na żądanie Ubezpieczyciela stają się z mocą wsteczną częścią składową umowy.

Jeśli Ubezpieczający nie ponosi winy za naruszenie obowiązku, pozostałe warunki, począwszy od bieżącego okresu objęcia ochroną ubezpieczeniową stają się częścią składową umowy.

Jeżeli w wyniku zmian wprowadzonych w umowie wysokość składki wzrosło o więcej niż 10% albo jeśli Ubezpieczyciel wykluczy możliwość objęcia ochroną ubezpieczeniową tych wcześniej nie wymienionych okoliczności stanowiących zagrożenie, Ubezpieczający może umowę wypowiedzieć w formie pisemnej ze skutkiem natychmiastowym w terminie jednego miesiąca od otrzymania zawiadomienia od Ubezpieczyciela.

Ubezpieczyciel musi w ciągu miesiąca w formie pisemnej dochodzić przysługujących mu praw zgodnie z §5 punkt 2 i §5 punkt 3. Termin dochodzenia praw rozpoczyna się w momencie, kiedy Ubezpieczyciel powziął wiadomość o naruszeniu obowiązku udzielenia informacji, która pozwala mu na dochodzenie przysługujących mu praw. Ubezpieczyciel jest zobowiązany podać okoliczności, na których opiera się jego oświadczenie. Wolno mu w uzupełnieniu przytaczać kolejne okoliczności w celu uzasadnienia oświadczenia, jeśli nie minął miesięczny okres.

Ubezpieczycielowi przysługują prawa zgodnie z §§5 punkty 2 i 3 tylko wtedy, gdy specjalnym powiadomieniem w formie pisemnej zwrócił uwagę Ubezpieczającego na konsekwencje naruszenia obowiązku poinformowania.

Ubezpieczyciel nie może powoływać się na prawa zawarte w §§5 punkty 2 i 3 wtedy, gdy znane mu były nie wymienione ryzyka lub gdy wiedział o nieprawdziwych informacjach zawartych w zawiadomieniu.

4. Uchylenie

Prawo Ubezpieczyciela do uchylenia umowy z powodu podstępnego wprowadzenia w błąd pozostaje nienaruszone. W przypadku zaskarżenia Ubezpieczycielowi przysługuje ta część składki, która przypada za okres umowy, który upłynął do momentu uzyskania skuteczności oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

§ 6 Obowiązki przed wystąpieniem zdarzenia szkodowego.

Okoliczności grożące szczególnym niebezpieczeństwem Ubezpieczający jest zobowiązany na żądanie Ubezpieczyciela usunąć w wyznaczonym terminie. Nie obowiązuje to, jeśli, po rozważeniu obustronnych interesów nie zachodzi konieczność wymagania usunięcia. Okoliczność, która doprowadziła do powstania szkody, od razu uznawana jest za szczególnie niebezpieczną.

§ 7 Obowiązki po wystąpieniu zdarzenia szkodowego.

1. O każdym zdarzeniu szkodowym należy bezzwłocznie poinformować Ubezpieczyciela, nawet jeśli nie wniesiono jeszcze żadnych roszczeń o odszkodowanie.
2. Ubezpieczający musi w miarę możliwości dążyć do zapobieżenia i zmniejszenia szkody.
Należy przy tym wykonywać polecenia Ubezpieczyciela, o ile jest to w ogóle możliwe dla Ubezpieczającego. Ubezpieczający jest zobowiązany do składania Ubezpieczycielowi szczegółowych i zgodnych z prawdą sprawozdań w związku ze szkodą oraz do udzielania mu pomocy podczas ustalania szkody i dochodzenia roszczeń. O wszystkich okolicznościach, które zdaniem Ubezpieczyciela są istotne dla likwidacji szkody musi on zostać poinformowany. Ponadto muszą mu zostać przesłane wszystkie żądane przez niego dokumenty.
3. Jeżeli przeciwko Ubezpieczającemu zostanie wniesione roszczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej, wszczęte postępowanie prokuratorskie, urzędowe lub sądowe, wystosowany nakaz zapłaty lub jeśli zostanie sądowo przyzoczany, jest również zobowiązany do bezzwłocznego poinformowania o tym Ubezpieczyciela.
4. Przeciw nakazowi zapłaty lub zarządzeniu organów administracyjnych w sprawie odszkodowania Ubezpieczający musi w odpowiednim czasie wnieść sprzeciw lub inne konieczne środki zaskarżenia. W tym celu nie potrzebuje poleceń Ubezpieczyciela.
5. Jeśli przeciw Ubezpieczającemu zostanie wniesione sądowo roszczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej, jest zobowiązany przekazać Ubezpieczycielowi prowadzenie sprawy.
Ubezpieczyciel zatrudni w imieniu Ubezpieczającego adwokata. Ubezpieczający musi udzielić adwokatowi pełnomocnictwa jak również udzielić wszelkich potrzebnych informacji i przekazać do dyspozycji wszelkie żądane dokumenty.

§ 8 Skutki prawne naruszenia obowiązków.

1. Jeśli Ubezpieczający naruszy obowiązek wynikający z niniejszej umowy, który jest zobowiązany spełnić przed zajściem zdarzenia szkodowego, Ubezpieczyciel ma prawo w ciągu miesiąca od powzięcia informacji o naruszeniu tego obowiązku do wypowiedzenia umowy bez okresu wypowiedzenia. Ubezpieczyciel nie ma prawa do wypowiedzenia umowy, jeśli Ubezpieczający udowodni, że naruszenie obowiązku nie było umyślne ani nie wynikało z rażącego zaniedbania.
2. Jeśli obowiązek wynikający z tej umowy zostanie umyślnie naruszony, Ubezpieczający traci ochronę ubezpieczeniową. W przypadku rażącego naruszenia jakiegось obowiązku Ubezpieczyciel ma prawo zmniejszyć swoje świadczenia proporcjonalnie do przewinienia Ubezpieczającego.
Warunkiem całkowitego lub częściowego ustania ochrony ubezpieczeniowej w przypadku naruszenia obowiązku złożenia informacji lub wyjaśnień po wystąpieniu zdarzenia szkodowego jest fakt, czy Ubezpieczyciel poinformował Ubezpieczającego w formie pisemnej oddzielnym powiadomieniem w o skutkach prawnych takiego postępowania.
Jeśli Ubezpieczający wykaże, że nie dopuścił się rażącego naruszenia obowiązku, ochrona ubezpieczeniowa zostaje zachowana.
Ochrona ubezpieczeniowa zostaje zachowana również wtedy, gdy Ubezpieczający udowodni, że naruszenie tego obowiązku nie przyczyniło się ani do wystąpienia czy też stwierdzenia wystąpienia zdarzenia szkodowego, ani dla stwierdzenia czy ustalenia wielkości obowiązkowego świadczenia wobec Ubezpieczyciela. To nie obowiązuje w sytuacji, gdy Ubezpieczający w sposób podstępny narusza obowiązki.
Powyższe postanowienia są ważne niezależnie od tego, czy Ubezpieczający korzysta z przysługującego mu zgodnie z §8 prawa do wypowiedzenia.

III. Pozostałe postanowienia

1. Jeżeli ubezpieczenie obejmuje roszczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej nie tylko wobec Ubezpieczającego, ale również innych osób, stosuje się wobec osób współubezpieczonych wszystkie postanowienia obowiązujące w odniesieniu do Ubezpieczającego.
Pozostawienia dotyczące ubezpieczenia zdarzeń szkodowych które mogą wystąpić w przyszłości i nie są ujęte w umowie o ochronie ubezpieczeniowej (punkt 4) nie są obowiązujące, jeśli nowe ryzyko dotyczy jedynie osoby współubezpieczonej.
Realizacja praw wynikających z umowy o objęciu ochroną ubezpieczeniową przysługuje wyłącznie Ubezpieczającemu.
Ubezpieczający jest obok współubezpieczonych odpowiedzialny za spełnienie obowiązków.
2. Roszczenia Ubezpieczającego lub osób wymienionych w §3 II punkt 2 wobec Ubezpieczonych jak również wzajemne roszczenia Ubezpieczonych wobec siebie nie są objęte ochroną ubezpieczeniową.
3. Bez zgody Ubezpieczyciela nie wolno przed ostatecznym ustaleniem odstępować od prawa do dochodzenia wierzitelności ani go zastawiać. Dopuszczalne jest odstępowanie od roszczenia na rzecz poszkodowanych osób trzecich.
4. Możliwe jest uzgodnienie udziału własnego Ubezpieczającego w każdym odszkodowaniu z tytułu zdarzenia szkodowego w wysokości ustalonej w polisie ubezpieczeniowej.

§ 9 Składka w przypadku wcześniejszego zakończenia umowy

W przypadku wcześniejszego zakończenia umowy, Ubezpieczyciel ma prawo, o ile ustawa nie stanowi inaczej, do roszczenia o część składki, odpowiedniej do okresu, w jakim trwała ochrona ubezpieczeniowa, o ile nie jest to składka minimalna.

§ 10 Czas trwania umowy, wypowiedzenie, ustanie ubezpieczonego ryzyka, ubezpieczenie wielokrotne

1. Okres trwania i ustanie umowy

- 1.1 Umowa jest zawierana na czas określony w polisie ubezpieczeniowej.
- 1.2 Jeżeli umowa jest zawarta na okres minimum jednego roku, ważność jej przedłuża się każdorazowo o kolejny rok, jeśli żadna ze stron nie otrzymała wypowiedzenia umowy najpóźniej miesiąc przed upływem kolejnego roku ubezpieczeniowego.
- 1.3 Jeżeli umowa zawarta jest na okres krótszy niż jeden rok, ważność jej kończy się w wyznaczonym terminie i zakończenie trwania umowy nie wymaga wypowiedzenia.
- 1.4 Jeżeli umowa zawarta jest na okres dłuższy niż trzy lata, może zostać wypowiedziana już po upływie trzeciego roku albo każdego następnego; Partnerzy umowy muszą każdorazowo trzymać wypowiedzenie najpóźniej trzy miesiące przed upływem danego roku ubezpieczeniowego.

2. Ustanie ubezpieczonego ryzyka.

W momencie całkowitego i trwałego ustania ubezpieczonych ryzyk, wygasa związana z nimi ochrona ubezpieczeniowa. Ubezpieczycielowi przysługuje stawka, którą mógłby podjąć, gdyby wnioskowano o ubezpieczenie tych ryzyk tylko do momentu powzięcia wiadomości o ustaniu ryzyka.

3. Wypowiedzenie po zdarzeniu szkodowym.

- 3.1 Stosunek ubezpieczeniowy może zostać wypowiedziany gdy:
  - Ubezpieczyciel dokonał wypłaty odszkodowania
  - przeciwko Ubezpieczającemu został drogą sądową doręczony pozew o odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności cywilnej za zdarzenie szkodowe.

Wypowiedzenie musi zostać wręczone partnerowi umowy w formie pisemnej najpóźniej w terminie jednego miesiąca od dokonania wypłaty odszkodowania lub doręczenia pozwu.

- 3.2 Jeśli Ubezpieczający wypowiada umowę, wypowiedzenie jest skuteczne natychmiast po wręczeniu go Ubezpieczycielowi. Ubezpieczający może wyznaczyć późniejszy termin, od którego wypowiedzenie ma być skuteczne, jednak nie może to być termin późniejszy, niż na koniec bieżącego okresu ubezpieczeniowego. Wypowiedzenie dokonane przez Ubezpieczyciela jest skuteczne po miesiącu od otrzymania go przez Ubezpieczającego

4. Ubezpieczenie wielokrotne

- 4.1 Ubezpieczenie wielokrotne ma miejsce wtedy, gdy ryzyko zostało objęte większą ilością umów ubezpieczenia.
- 4.2 W przypadku wystąpienia ubezpieczenia wielokrotnego bez wiedzy Ubezpieczającego, może on domagać się uchylenia umowy, która została zawarta później.
- 4.3 Prawo do uchylenia wygasa wtedy, gdy Ubezpieczający nie wystąpi o uchylenie w ciągu miesiąca od chwili powzięcia informacji o ubezpieczeniu wielokrotnym. Uchylenie umowy jest skuteczne w chwili otrzymania przez Ubezpieczyciela oświadczenia w którym Ubezpieczający domaga się jej uchylenia.

§ 11 Przedawnienie

Roszczenia wynikające z umowy o ochronie ubezpieczeniowej ulegają po trzech latach przedawnieniu. Termin przedawnienia zostaje wyznaczony w oparciu o ogólne przepisy kodeksu cywilnego.

Jeśli Ubezpieczycielowi zostało zgłoszone roszczenie na podstawie umowy o ochronie ubezpieczeniowej, następuje wstrzymanie przedawnienia od chwili zgłoszenia do momentu, w którym decyzja Ubezpieczyciela zostanie dostarczona w formie pisemnej stronie zgłaszającej roszczenie.

§12 Stosowane prawo

Niniejsza umowa podlega prawu niemieckiemu.

§ 13 Właściwość sądu

1. W przypadku powództwa wobec Ubezpieczyciela wynikającego z umowy ubezpieczeniowej sądem właściwym jest sąd właściwy ze względu na siedzibę Ubezpieczyciela lub jego filii właściwej ze względu na umowę ubezpieczenia. Jeśli Ubezpieczający jest osobą fizyczną, sądem właściwym miejscowo jest również sąd właściwy ze względu na miejsce zamieszkania Ubezpieczającego w chwili wnoszenia powództwa, lub w razie braku takiego miejsca, miejsce zwyczajowego pobytu Ubezpieczającego.
2. Jeśli Ubezpieczający jest osobą fizyczną, powództwo z umowy ubezpieczenia skierowane przeciw niemu musi być wniesione w sądzie, który jest właściwy dla jego miejsca zamieszkania, lub w przypadku braku miejsca zamieszkania, w miejscu zwyczajowego pobytu Ubezpieczającego. Jeśli Ubezpieczający jest osobą prawną, ustala się sąd właściwy również ze względu na siedzibę lub filię Ubezpieczającego. To samo obowiązuje w przypadku, gdy Ubezpieczającym jest jawna spółka handlowa, spółka komandytowa, spółka prawa cywilnego lub zarejestrowana spółka partnerska.
3. Jeśli miejsce zamieszkania lub miejsce zwyczajowego pobytu w chwili wnoszenia powództwa nie są znane, ustala się właściwość sądową dla powództwa wynikającego z umowy ubezpieczenia skierowanego przeciw Ubezpieczającemu ze względu na siedzibę Ubezpieczyciela lub jego filii właściwej ze względu na umowę.

§ 14 Zawiadomienia i oświadczenia woli

1. Wszelkie zawiadomienia lub oświadczenia skierowane do Ubezpieczyciela powinny być składane na piśmie. Z równorzędnym skutkiem mogą być one kierowane do firmy Hamburger Yacht- Versicherung Schomacker Versicherungsmakler GmbH.
2. W przypadku zmiany adresu przez Ubezpieczającego i nie poinformowaniu o tym fakcie Ubezpieczyciela, dla ważności oświadczenia woli, które należy przekazać Ubezpieczającemu, wystarczy odesłanie listu poleconego na ostatni znany Ubezpieczycielowi adres. Oświadczenie uznaje się za dostarczone po trzech dniach od wysłania. Te same zasady obowiązują w przypadku zmiany nazwy Ubezpieczającego.

www.proffman.pl

www.schomacker.pl